



Győri Ítéltábla

Mf.V.30.049/2021/9.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Kazai Ügyvédi Iroda (cím6, eljáró ügyvéd: dr. Kazai Viktor) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek dr. Nagy Erika Adrienn Ügyvédi Iroda (cím9, eljáró ügyvéd: dr. Nagy Erika Adrienn) által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2021. április 23-án kelt 72.M.70.239/2020/25. számú ítéletével szemben az alperes által 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperesi marasztalás összegét 330.000 (háromszáz-harmincezer) forintra leszállítja, a kamatrendelkezést helybenhagyja, az alperes perköltségviselési kötelezettségét mellőzi.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 377.642 (háromszázhetvenhétezer-hatszáznegyvenkettő) forint elsőfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy a NAV Megyei Adó- és Vámigazgatósága külön felhívására fizessen meg 19.800 (tizenkilencezer-nyolcszáz) forint kereseti illetéket és megállapítja, hogy az azt meghaladó 453.777 (négy százötvenháromezer-hétszázhetvenhét) forint kereseti illetéket a felperes viseli.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 181.398 (száznyolcvanezer-háromszázkilencvennyolc) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy a eljárást segítő1 külön felhívására fizessen meg 580.472 (ötszáznyolcvanezer-négy százhetvenkettő) forint másodfokú illetéket és az alperest, hogy a NAV Megyei Adó- és Vámigazgatósága külön felhívására fizessen meg 26.400 (huszonhatezer-négy száz) forint másodfokú illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

### **I n d o k o l á s**

[1] A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást az alábbiak szerint. Az alperes 2010. április 22-én létesített a felperessel határozatlan időre munkaviszonyt, gyógyszerértárvezető munkakörre. Az

alperes felett a munkáltatói jogkört törvényes képviselő gyakorolta. A felperes fő beszállítója a cég1 (a továbbiakban: Beszállító) és a felperes 2010. május 26-án keretszerződést kötött, amely szerint a felperes a Beszállítóval bonyolított havi forgalma alapján forgalmi kedvezményben részesült, részére az engedmény utólag, egy összegben került átutalásra. A keretszerződés mellett a felperes és a Beszállító az egymást követő – pár hónapra vonatkozó – időszakokra 10 blanketta szerződést is kötött, amely alapján az abban foglalt szerződéses feltételek teljesülése esetén a felperest a keretszerződés alapján járó utólagos engedményen túl üzleti ajándék is megilleti. Az üzleti ajándék szervezett utazáson való részvételre vonatkozó utazási utalvány volt. A blankettaszerződések tartalmazták, hogy a felperes jogosult kiválasztani az utazást, valamint az utazáson résztvevő munkavállalóját. A blankettaszerződések aláírására a felperes nevében az alperes jogosult volt.

[2] A Beszállító a felperes e-mail címére küldte meg az alperes nevére szóló repülőjegyeket és vouchereket elektronikusan, majd papír alapon is átadta azokat az alperes részére. A felperes részére 12 alkalommal küldött elszámoló levelet, a felperes könyvelésében a forgalmi kedvezmény egyéb bevételként jelent meg, az üzleti ajándékkal érintett időszakban ennek összege az utazás értékével csökkent. Az alperes a blankettaszerződéseket a felperesi gyógyszerár irodájában tartott mappába fűzte le, ahol más nagykereskedők és beszállítók szerződései is voltak. Az alperes sem a felperes, sem a munkáltatói jogkörgyakorlója részére nem küldte meg a blankettaszerződéseket és nem tájékoztatta a blankettaszerződések alapján járó, különböző összegű utazási utalvány mértékéről, valamint nem küldte meg a felperes részére az utazással kapcsolatos papír alapú repülőjegyeket és vouchereket sem. Az alperes saját maga jelölte ki és vett részt a szervezett utazásokon, így 2014. évben 780.000 Ft értékű utazás<sup>1</sup> hajóúton, 1.780.000 Ft értékű utazás<sup>2</sup> körúton, 2015. évben 915.404 Ft értékű utazás<sup>3</sup> hajóúton, 291.000 Ft értékű utazás<sup>10i</sup> körúton, 550.000 Ft értékű utazás<sup>4i</sup> körúton, 1.274.000 Ft értékű utazás<sup>5i</sup> körúton, 2016. évben 923.000 Ft értékű utazás<sup>6-i</sup> utazáson, 742.500 Ft értékű utazás<sup>7</sup> körúton és 330.000 Ft értékű utazás<sup>8</sup> utazáson. A felperes több belső ellenőrzést folytatott le, melyek a bevételek-kiadások ellenőrzésére is kiterjedtek, azonban a Beszállítóval kötött szerződésekre nem.

[3] A felperes és az alperes között a munkaviszony közös megegyezéssel szűnt meg 2016. augusztus 28-án. törvényes képviselő a 2017. üzleti év mérlegének és beszámolójának elkészülte után 2018. nyarán észlelte, hogy a 2013-2017. üzleti évekre vonatkozó könyvelési anyag alapján a beszállítóval bonyolított forgalom és ez után kapott kedvezmények mértéke között eltérés van. A munkáltatói jogkörgyakorlójának felhívására, az alperest követő gyógyszerész gyógyszerárvezető a gyógyszerárban található 10 db blankettaszerződést tartalmazó mappát átadta részére. törvényes képviselő a vizsgálata keretében megkereste a Beszállítót is, aki 2018. október 9-én megküldte a blankettaszerződéseket és az ahhoz kapcsolódó adatokat, valamint tájékoztatta arról, hogy a forgalmi kedvezmény egyéb bevételként jelenik meg a könyvelésben, annak mértéke az utazási utalványok mértékével csökkent.

[4] A felperes pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 7.892.944 forint és annak 2016. október 11-től járó kamata, valamint perköltsége megfizetésére az IM rendelet alapján áfával terhelt 393.376 forint + áfa összegben. Álláspontja szerint 2018. novemberéig nem tudott a jelen per tárgyát képező tényekről, ezért nem volt abban a helyzetben, hogy kárigényét érvényesítse. Az alperes 2010. április 23-tól 2016. augusztus 20-ig gyógyszerárvezetőként a Beszállítóval kötött keretmegállapodás alapján létrejövő blanketta szerződéseket a nevében 10 alkalommal úgy kötötte meg, hogy

annak tartalmáról nem tájékoztatta, az utat maga választotta ki és vette igénybe, mellyel kötelezettséget szegett és kárt okozott.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte perköltsége megállapításával 393.376 forint összegben. Álláspontja szerint a felperes kárigénye a 2016. szeptember 1-jén esedékes 330.000 forintos követelés kivételével elévült. Az igények azért évültek el, mert a Beszállító a felperes könyvelésében szerepeltette a forgalmi kedvezményt egyéb bevétel címén, továbbá a felperes könyvvizsgálatot rendelhetett el, másrészt az utazásokat a munkáltatói jogkörgyakorlójának jelezte. Kárt nem okozott, mert az utazási utalvány nem jelent meg a felperesnél kárként.

[6] Az elsőfokú bíróság kötelezte alperest 7.585.904 forint, valamint 2016. október 11-től járó kamata és 508.000 forint perköltség megfizetésére, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a 454.700 forint illetéket alperes fizeti, továbbá a 72.M.70.239/2020/27. kiegészítő ítéletében, hogy a felperes 17.400 forint illetéket köteles megfizetni. Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (1-2) bekezdései, a 8. § (1) bekezdése, az 52. § (1) bekezdés c-e) pontjai, a 177. §-a, a 179. § (1-3) bekezdései, a 286. § (3-4) bekezdései, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:24. § (1-2) bekezdései, a 6:522. § (2) bekezdés b) pontja, a 6:527. § (1) bekezdése és az EBH.2004.1120. számú eseti döntés alapján kifejtette, hogy a követelés nem évült el, az nyugodott a Beszállítótól kapott válasz beérkeztéig, azaz 2018. október 9-ig. A felperes ekkor került teljeskörűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába. A Beszállítótól kapott - a nyújtott engedményekkel kapcsolatos - havi értesítők alapján a felperesnek nem kellett felismernie a blankettaszerződésmódosítások létét, sem az átutalt utazással kapcsolatos összegeket. Az alperes a perbeli blankettaszerződésmódosításokat, utazásokat eltitkolta a felperes előtt, felróható magatartást tanúsított, ezért előnyöket nem szerezhethet. A 2015. évben a utazás9 utazással felmerült 307.040 forint követelést alaptalannak találta, mert nem volt bizonyíték arra, hogy azon az utazáson az alperes részt vett volna. Az alperes a többi utazáson való részvételét, a felperes utazás és érintett munkavállaló kijelölésére vonatkozó jogosultságát nem vitatta. Kitért arra is, hogy az alperes kötelezettségszegése szándékos volt, ezért a teljes kárt köteles megtéríteni.

[7] Az alperes a törvényes határidőn belül benyújtott fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, az első- és a másodfokú perköltségének megfizetését. Perköltségigényét az IM rendelet alapján jelentette be áfamentesen.

[8] Hivatkozott arra, hogy a követelések elévültek, ezért az elsőfokú ítélet sérti a Ptk. 6:23. § (1) bekezdésében és a 6:24. § (1) bekezdésében írtakat. Másrészt a munkáltatói jogkörgyakorlójának szóban jelezte a blankettaszerződéseket, ezért nem állapítható meg károkozása, így az elsőfokú ítélet sérti az Mt. 179. § (1) bekezdésében írtakat.

[9] Utalt arra, hogy törvényes képviselői és közte a viszony megromlott. A felperes a Beszállítótól a 2013-tól 2016-ig terjedő gazdasági évekre vonatkozóan 12 alkalommal kapott elszámoló levelet. A felperes rendelkezésére álló elszámoló levelekből és banki átutalásokból a felperes tudott arról, hogy a felperes a Beszállítóval keretszerződést

kötött, a szerződés alapján forgalmi kedvezmény illeti meg és annak mértékét, a ténylegesen befolyt kedvezmény mértékét, valamint azt, hogy a tényleges kedvezmény mértéke nem azonos a keretszerződésben írtakkal. Ezért életszerűtlen, hogy nem tűnt fel a könyveléssel rendelkező felperesnek a forgalmi kedvezmények csökkenése az utazási utalvánnyal érintett 4 éves időszakban. A felek között több eljárás is volt folyamatban, ahol az alperes pernyertes lett, ezért nem véletlen, hogy a felperes 2018. májusában kezdett el vizsgálgódní. Mindezek azt bizonyítják, hogy törvényes képviselől tudott arról, hogy a forgalmi kedvezmény egy részt ő veszi igénybe utazási utalvány formájában, ezért kizárt a kártérítési felelőssége.

[10] Kifogásolta, hogy az elévülés nyugvásának megállapítását, mert álláspontja szerint csak az igényt érvényesítő oldalán felmerülő menthető ok esetében van arra lehetőség. A felperesnél nem merült fel menthető ok, mert rendelkezésére állt az összes adat, amelyből megállapítható lett volna legalább az, hogy a Beszállítótól érkező forgalmi jutalékok összegével probléma van. A problémát lehetett azonosítani és pontos elszámolást kérni a Beszállítótól, ahogy az később megtörtént. A felperest nem gátolta semmi abban, hogy ennek a 2014-2016. üzleti években is utána járjon.

[11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése szerinti helybenhagyást, valamint a Pp.83. § (1) bekezdése alapján perköltsége megfizetését.

[12] Hivatkozott arra, hogy az alperes a felperest az által megkötött blankettaszerződésekről, azok megkötéséről, azok alapján igénybe vett utazásokól munkaviszonyából származó kötelezettsége ellenére semmilyen formában nem tájékoztatta. A felek között folyamatban volt, illetve folyamatban lévő perek a jelen eljárás szempontjából irrelevánsak.

[13] A követelés nem évült el, mert a hiányok felismeréséhez szükséges iratok és információk a Beszállító tájékoztatását megelőzően, azaz 2018. október 9-ig nem álltak rendelkezésére. Nem volt tőle elvárható, hogy a Beszállító által küldött elszámolásokról és éves beszámolókról az anomáliákra következtetni tudjon. Az igényérvényesítése a fenti időpontig nyugodott.

[14] Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint részben megalapozott.

[15] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § -ra utalva alperes fellebbezését tárgyaláson kívül bírálta el, és megállapította, hogy a Pp. 379. §-ában és a 380. §-ában írt kötelező hatályon kívül helyezési ok nem merült fel. Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdését megsértette, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokat részben okszerűtlenül értékelte, a hivatkozott anyagi jogszabályokat helytelenül értelmezte és alkalmazta, de ez nem indokolta az elsőfokú eljárás megismétlését, ennek orvoslása a másodfokú eljárásban lehetséges volt.

[16] A másodfokú bíróság a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel kiemeli, hogy az elsőfokú ítéletet kizárólag az elévülés nyugvása és a munkáltatói jogkörgyakorlójának tájékoztatása körében vizsgálhatta a Pp. 369. § (3) bekezdésben írt felülbírálati jogkörében.

[17] A másodfokú bíróság az elévülés tekintetében hangsúlyozza, hogy az Mt. 286. §-a értelmében a munkajogi igény 3 év alatt évül el, melyet hivatalból kell figyelembe venni, egyebekben a polgári jogi szabályokat kell alkalmazni.

[18] A Ptk. 6:23. § (1) bekezdése alapján az elévült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni. A 6:24. § értelmében, ha a követelésre jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni az igényét, akkor az igény elévülése nyugszik. Az igényérvényesítő oldalán felmerülő menthető ok az, ami az elévülés nyugvásának a feltétele. A jogszabály nem határozza meg a nyugvásra okot adó (objektív és szubjektív) körülményeket sem konkrétan, sem példálózó jelleggel. A Legfelsőbb Bíróság és a Kúria töretlen gyakorlata alapján az elévülés nyugvásának megszűnte szempontjából annak van jelentősége, hogy a károsult mikor került minden tekintetben a követelése érvényesíthetőségének a helyzetébe, mikor jutott teljeskörűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába (EBH2004.11.20., BH.2005.286.). A menthető okra hivatkozó félnek kell bizonyítania, hogy olyan ok merült fel tőle függetlenül, általa nem befolyásolhatóan, amely gátolta az igényérvényesítésben (BH2008. 247.).

[19] A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban feltárt bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a keretszerződés a felperes rendelkezésére állt. Az forgalmi kedvezményre való jogosultságot tartalmazott, annak mértéke a forgalomhoz képest meghatározásra került, a tényleges forgalmi mértékről tájékoztatást kapott negyedévenként és évenként a Beszállítótól. A felperes könyveléssel rendelkezett, negyedéves és éves beszámolót is kellett készítenie a számviteli jogszabályok alapján, jogosult volt ellenőrzést e területre elrendelni. A forgalmi kedvezmény mértékére kiható blankettaszerződések a felperesi gyógyszerertárban rendelkezésre álltak, a Beszállító a felperes e-mail címére küldte meg az alperes nevére szóló repülőjegyeket és vouchereket. A felperes a gyógyszerertár irodájába bemehetett, a felperesi e-mailt megnézhetette.

[20] A felperes több menthető okra hivatkozott, így az alperes kötelezettségszegésére és arra is, hogy a Beszállítótól kapott 12 db elszámolás nem volt alkalmas az igénye felismerésére. Önmagában az alperes kötelezettségszegése (az utazás és a résztvevő kijelölésére vonatkozó jog megvonása) nem eredményezi azt, hogy a felperes akadályozva lett volna az adatok, információk beszerzésében, vizsgálat lefolytatásában, annak eredményeként tett megállapítása során felmerült igénye érvényesítésében, mert az alperestől függetlenül rendelkezésre álltak azok az adatok, amely alapján vizsgálatot kezdhett volna a keretszerződésben meghatározott forgalmi kedvezmény és a ténylegesen nyújtott kedvezmény közötti eltérés okára nézve. A negyed és éves beszámolók minimális tartalmára is alaptalanul hivatkozott a felperes a menthető ok körében, mert a törvényben előírt negyedéves és éves beszámolók elkészítésekor megjelent a keretszerződés alapján nyújtandó és a ténylegesen nyújtott kedvezmény mértéke, így azok eltérése észlelhető volt. A felperesnek az önhibán kívül előálló passzivitása nem minősül az elévülési idő nyugvása szempontjából menthető oknak. A fentiekre figyelemmel azt kellett megállapítani, hogy a felperes abban a helyzetben volt, hogy a hiányosságokat észlelhette, annak okát feltárhatta, azaz az igényét felismerhette, így nem volt akadályozva az igényérvényesítésben sem a beszállítói elszámolásra, sem alperesi kötelezettségszegésre (szubjektív körülmények) tekintettel, az alperesi jogviszony megszüntetését követő időszakban már semmiképp.

[21] Mindezek alapján a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes elévülés nyugvására való kifogása megalapozott, az elévülés nem nyugodott. A felperes a keresetlevelet 2019. április 29-én nyújtotta be, így a 3 éves elévülési határidő 2016. április 29-től kezdődik. 2016. évben az alperes 923.000 Ft értékű utazás<sup>6</sup>-i utazáson, 742.500 Ft értékű utazás<sup>7</sup> körúton és 330.000 Ft értékű utazás<sup>8</sup> utazáson vett részt. Az alperes elismerte, hogy a fentiek alapján a 2016. szeptember 1-jén esedékes 330.000 forint követelés nem évült el, a másik két út vonatkozásában az utazási kedvezmény 2016. április 29-e előtti esedékességű volt (2.M.95/2019/6. sorszám alatti ellenkérelem), amely nyilatkozatát nem vonta vissza. Ebben a körben az elsőfokú bíróság helyesen állapította azt meg, hogy a követelés nem évült el.

[22] A másodfokú bíróság utal arra, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a munkáltatói jogkörgyakorló törvényes képviselőt szóban tájékoztatta a blankettaszerződésekről, mert azt sem törvényes képviselő, sem más tanúk nem támasztották alá. Alaptalan ezért az alperes azon hivatkozása, hogy a tájékoztatás megtörténte miatt a kárfelelőssége (kötelezettségszegése hiányában) nem áll fenn.

[23] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel a kártérítési felelősséget azokat meghaladóan nem vizsgálhatta, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta a Pp. 383. § (2) bekezdés harmadik fordulata alapján és az alperesi marasztalás összegét az általa elismert részig leszállította, az alperes elsőfokú perköltségfizetési kötelezettségét mellőzte.

[24] Az elsőfokú eljárásban a felperes (7.892.944 Ft-ból 330.000 Ft erejéig) 4%-ban, az alperes 96 %-ban lett pernyertes, ezért a felperes 96 %-ban köteles a Pp. 21. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 41. § (1) bekezdés a) pontja, a Pp. 101. § (1) bekezdés, a 102. § (1) bekezdés és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a lerótt illeték viselésére. Tájékoztatja a másodfokú bíróság a felperest figyelemmel arra, hogy a 472.052 forint kereseti illetéket rótt le, a másodfokú bíróság a terhére azonban 453.777 forintban írt elő illetékviselési kötelezettséget, így a fennmaradó 18.275 forint az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja alapján kérelemre visszaigényelhető. Az alperes munkavállalói költségkedvezményben nem részesült, így köteles a 4%-os arányra tekintettel a kereseti illetéket az államnak megfizetni a Pp. 101. § (1) bekezdés, a 102. § (1) bekezdés és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján. Az alperes 96%-os pernyertességére figyelemmel a felperes köteles az alperes elsőfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére a Pp. 81. § (1) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése és az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[25] A másodfokú eljárásban a felperes (7.585.904 Ft-ból 330.000 Ft erejéig) 4 %-os, az alperes 96%-os mértékben volt pernyertes, ezért a 96 %-ban pervesztes felperes köteles az alperes másodfokú perköltsége megfizetésére a Pp.81. § (1) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése és a 383. § (5) bekezdése, valamint az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján. A másodfokú eljárásában feljegyzett fellebbezési illeték mértékét a Pp. 21. § (1) bekezdése, az Itv. 41. § (1) bekezdés a) pontja és a 46. § (1) bekezdése határozza meg annak viselésére a felek pernyertességük arányában kötelesek a Pp. 383. § (6) bekezdés, a

101. § (1) bekezdés, a 102. § (1) bekezdés és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 32/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján.

[26] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdésével meghatározott törvényi feltételek hiánya zárja ki.

Győr, 2021. november 16.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Bors Szilvia sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró